

Bilag 2. Gennemgang af alle indikatorer

Gennemgang af strategiens indikatorer

Strategien består af seks målsætninger, hvortil der er knyttet en række indikatorer. Derudover er der to indikatorer for den økonomiske udvikling. I det følgende beskrives status for alle indikatorer. Selve den talmæssige opfølgning fremgår af bilag 1a.

Børn og unge former fremtiden

Der er syv indikatorer til målsætningen "børn og unge former fremtiden"

- Småbørns sproglige udvikling skal styrkes
- Unge med adgangsgivende karaktersnit til erhvervsuddannelse
- Faglig trivsel i folkeskolen skal øges
- Social trivsel i folkeskolen skal stige
- Unges deltagelse i fritidsaktiviteter skal stige
- Det samlede gennemsnitlige fravær i Gladsaxes folkeskoler skal nedbringes

For at følge om **Småbørns sproglige udvikling styrkes**, måles der både på de 3 årige og på børn i 0 klasse. Selve indikatoren har fokus op, at andelen af børn, som har behov for en "**fokuseret sprogindsats**" skal falde. Det kan imidlertid ikke stå alene, men skal ses i sammenhæng med hvor stor en andel af børnene, som alternativt får en generel eller en særlig indsats (hvor den særlige indsats er den mest vidtrækkende).

For de treårige er der sket et fald i andelen af børn, som har behov for en fokuseret indsats, men samtidig er der flere, der har behov særlig indsats. Der er således sket et skred i fordelingen mellem børn, der skal modtage enten en fokuseret eller en særlig sprogindsats. Det kan skyldes, at sprogpædagogerne er blevet bedre til at identificere de børn, som har brug for en særlig sprogindsats, hvilket er positivt, da børnene har brug for at få den rette sprogindsats så tidligt som muligt. I dagtilbuddene foregår der i dag generelt en stor forebyggende indsats blandt andet via implementeringen af en fælles sprogstrategi på dagtilbudsområdet. Det kan være medvirkende til, at andelen af børn, som alene skal modtage en generel sproglig indsats er steget fra 91,1 pct. til 92,8 pct. i perioden.

På nu værende tidspunkt (medio marts) er der alene en opgørelse vedrørende de 3 årige. Det skyldes blandt andet, at der er sket ændringer i det testmateriale, som skolerne benytter til sprogvurderinger. Dermed er det ikke muligt at sammenligne de nye vurderinger med den baseline og den målsætning, som blev lavet for 0 klasserne, da strategien blev vedtaget.

Der er et stort fokus på at sikre, at alle unge, uanset socioøkonomisk baggrund, opnår et fagligt niveau, der giver dem mulighed for at starte på en ungdomsuddannelse. Ved **folkeskolens afgangseksamen** i skoleåret 2018/2019 i Gladsaxe, opnåede 517 ud af 555 unge (93,2 pct.) **mindst 02 i både dansk og matematik**. Dette er 1,8 procentpoint højere end landsgennemsnittet. De unge, der ikke opfylder 02 kriteriet, er karakteriseret ved flere forskellige – og ofte sammensatte – faglige, personlige og sociale problematikker, hvorfor der ikke er én enkelt løsning, der kan sikre, at de bliver uddannelsesparate. Der er derfor også flere forskellige initiativer i gang, fx praksisorienteret undervisning og samarbejde med virksomheder og uddannelse.

Såvel den **faglige trivsel** som den **sociale trivsel** i folkeskolen er vigtige for om børnene oplever faglige fremskridt i skolen og føler at de har værdi. Den **faglige trivsel** er ikke øget i 2019. Det understreger vigtigheden af fortsat at arbejde med blandt andet *Synlig Læring* og *SOLO*, hvor der er fokus på, at alle unge skal kende deres egen faglige udvikling og mødes med individuelle læringsmål, anerkendende feedback og passende faglige udfordringer. Samtidig understreger det relevansen af de mange igangværende og planlagte projekter med ombygning og indretning af bedre fysiske læringsmiljøer, der understøtter børnenes muligheder for at eksperimentere og deres faglige nysgerrighed, motivation og læring.

Andelen af børn, der er i god **social trivsel**, er faldet i 2019. Årsagerne bag både trivsel og mistrivsel er ofte komplekse, men både forskning og praksis peger på, at relationerne til de voksne og de andre børn er af afgørende betydning. Skolerne arbejder med mange forskellige indsatser rettet mod den sociale trivsel. Som eksempler kan nævnes strukturerede klasse møder og kompetenceudvikling i forhold til medarbejdernes relationskompetence. Trivsel og positive relationer indgår for eksempel også som vigtige elementer i praksisforsøgene, hvor udviklingen af nye læringsmiljøer også skal være med til at skabe stærke børnefællesskaber. De foreløbige evalueringer, hvor børnene er blevet spurgt, viser tegn på, at de nye læringsmiljøer bidrager positivt til børnenes trivsel. Blandt andet fordi de nye indretninger og årgangsfællesskaber giver mulighed for nye samarbejdsrelationer og dermed også gør det nemmere for børnene at finde nye venner.

Unge trivsel kan blandt styres gennem **deltagelse i fritidsaktiviteter**. I skoleåret 2018/2019 deltog 67 pct. af skoleeleverne i de fritidsaktiviteter, de kunne tænke sig. Det er en positiv udvikling, men der er fortsat behov for at styrke indsatsen således, at de unge får større kendskab til mulighederne for at deltage i både traditionelle aktiviteter og mere fleksible tilbud, og der er planlagt forskellige konkrete indsatser bl.a. i regi af UNiG i 2020.

Der har i den seneste årrække har der været et stort fokus på **at nedbringe elevernes fravær i skolen**, og der opleves nu en faldende fravær. Arbejdet fortsætter og intensiveres i 2020, hvor skolernes egne lokale indsatser suppleres med det nyetablerede fraværsteam, der skal hjælpe skolerne med de ofte komplekse udfordringer, der ligger til grund for skolefravær. Fraværsteamet skal første omgang arbejde med de to skoler i Mørkhøjområdet og siden udvides indsatsen til hele Gladsaxe. Samtidig er der udviklet redskaber, som giver skolerne bedre mulighed for at følge dag-til-dag-udviklingen i de enkelte elevers og klassers fravær, og dermed også et bedre grundlag for at analysere og gribe tidligt ind på bekymrende udviklinger.

Attraktiv erhvervsby med jobvækst

Under denne målsætning er der fem indikatorer

- En mere effektiv beskæftigelsesindsats
- Flere jobs i den private sektor
- Et erhvervsliv i vækst (reelt nystartede virksomheder)
- Færre unge på offentlig forsørgelse
- Flere unge i ungdomsuddannelse

Andelen af ledige, der overgår til beskæftigelse inden for 3 måneder efter endt virksomhedsrettet aktivering er faldet, og ligger nu under baseline. Det betyder, at der kan være udfordringer i at nå målsætningen for 2022, da de borgere som er i en virksomhedsrettet indsats, er længere væk fra arbejdsmarkedet end tidligere og dette har indflydelse på selve effekten af indsatsen.

Der har også været et fald i antallet af **beskæftigede i den private sektor**. Det skyldes primært, at noget af de store industrivirksomheder i Bagsværd (Novo Nordisk og Novozymes) har reduceret i antallet af ansatte.

Til gengæld har der været en stor vækst i **antallet af nye virksomheder**. Dette må ses som et udtryk for en stor interesse for at stifte nye virksomheder i kommunen, og derfor forventes det også udviklingen fortsætter. Dog skal man være opmærksom på, at der indenfor de næste tre år kan komme en afmatning i byggebranchen, som kan have trække i en anden retning.

Andelen af unge på offentlig forsørgelse ligger allerede nu under målsætningen for 2022, og udviklingen går derfor i den rigtige retning. Indsatsen understøttes af fokus på hyppige samtaler, en virksomhedsrettet indsats og fokus på rådighed og individuelle planer.

Andelen af unge i ungdomsuddannelse er afhængig af den enkelte afgangsårgang. Der er generelt et stort fokus på at sikre, at alle unge opnår de faglige, personlige og sociale kompetencer, der gør, at de kan starte og fuldføre en ungdomsuddannelse, og der er igangsat en lang række af initiativer på området. Eksempelvis skal Læringscamp Gladsaxe give unge, der vurderes i risiko for ikke at blive erklæret uddannelsesparate, et fagligt løft, og det mere fokuserede 10. klasses tilbud på GXU har til formål at sikre, at alle unge kan starte på den ungdomsuddannelse, de ønsker. For den årgang, der gik i 9. klasse i Gladsaxes folkeskoler i 2017 gælder at 91,7 pct. var i gang med en ungdomsuddannelse. Det er på niveau med landsgennemsnittet og en stigning i forhold til baseline.

Lige muligheder for at lykkes

Under denne målsætning er der to indikatorer

- Fokus på tidlig indsats
- Flere skal i job på særlige vilkår

En **tidlig indsats** i forhold til mistrivsel hos børn er afgørende for, at problematikkerne kan afhjælpes med hurtige og med mindst mulige indgribende tiltag. Der er i de senere år arbejdet med en forebyggende indsats "Familiesupporten", som blandt andet dagtilbuddene i Gladsaxe kan henvise familier til. Familiesupporten har i 2019 haft 130 familier med børn 0-6 år igennem et forebyggende forløb. Der er ligeledes iværksat andre forebyggende tiltag som eksempelvis graviditetsbesøg fra sundhedsplejen og skilsmisseforebyggende kurser.

Andelen af personer i **job på særlige vilkår** er steget i 2019. I gennemsnit har 70,2 procent af målgruppen været i job på særlige vilkår i den opgjorte periode, hvilket er over det langsigtede mål for 2022. Udviklingen går derfor i den rigtige retning, og understøttes af, at der er et særligt fokus på at få de ledige fleksjobberettiget i job.

Grøn og levende by

Under denne målsætning er der fire indikatorer

- En levende by med aktiviteter i byen rum
- Flere jobs i den private sektor
- En grøn og levende by
- En grøn by med variation i beplantningen

Gladsaxe skal være en **levende by med aktiviteter** på pladser, torve og i de grønne områder. Borgere, foreninger og virksomheder kan derfor søge og få tilladelse til at benytte de grønne områder til forskellige arrangementer. I 2019 blev afholdt 25 arrangementer i byens rum. Det er færre end vores målsætning, men kan skyldes, at det er et meget regnfuldt år

Borgerne i Gladsaxe skal opleve liv og indkøbsmuligheder i bymidten. I 2019 er der registreret en **stigning i antallet af ansatte i publikumsorienterede funktioner på Bagsværd Hovedgade og Søborg Hovedgade**. Generelt opleves en positiv ændring i detailhandelens engagement i handelsgaderne gennem de tre BID-netværk, som er finansieret af Økonomiudvalget. Der holdes månedlige møder i Bagsværd, Søborg og Buddinge, og på disse møder sætter deltagerne gang i spændende aktiviteter. Ud fra data er det dog vanskeligt at sige, om det giver flere ansatte i publikumsorienterede funktioner. Det skyldes at Danmarks Statistisk har ændre zoneafgrænsningen af hensyn til et diskretionshensyn, og der dermed er et brud i data.

Antallet af bytræer er i de seneste år øget med 166 træer. Dette dækker over, at der er plantet 207 træer og fældet 41 træer på offentlige arealer og institutioner. Samlet er der med udgangen af 2019 registret 9.896 træer, hvilket er tæt på den langsigtede målsætning for 2022, som er på 10.180. I april 2019 blev der vedtaget en træpolitik, som sætter endnu mere fokus på træerne og bevirker at der kommer flere træer i byen. Ligeledes er der i budget 2019 tilført midler til træplantning og grøn forskønnelse, hvilket giver flere muligheder for at skabe en grønnere by med flere træer.

Naturvenlig pleje af græsarealer i naturen er en sikker vej til en styrke biodiversiteten. Det arbejdes der målrettet med at øge antallet af m² som **overgår til mere naturvenlig pleje**. Konkret er der i 2019 omlagt 81.206 m² til mere naturvenlig og ekstensiv pleje i områderne Aldershvile Slotspark, Gyngemosen, Høje Gladsaxe Parken, Bagsværd Søpark, Rådhusparken og Søborg Torv. Det betyder, at vi allerede nu har nået vores langsigtede mål for antallet af m²

Naturarealer, der overgår til mere naturvenlig pleje i 2022. Arbejdet fortsætter, men der er endnu ikke besluttet konkrete arealer.

Sundhed og trivsel hele livet

Under denne målsætning er der seks indikatorer

- Sundere aldring
- Normalvægt for børn og unge
- Alkoholdebuten blandt unge skal udskydes
- Unge brug af tobak
- Børn og unges transportvaner
- Akutfunktionen: Styrket samarbejde med praktiserende læger, akuttelefonen 1813 og sygehusene

Der er i 2019 været et fald i **andelen af +65 årige, der har behov for at modtage hjemmehjælp**. Faldet kan generelt tilskrives borgeres højere sundhedstilstand og hjemmeplejens forbedrede muligheder for rehabilitering. Udviklingen går således i den ønskede retning.

Det er et mål, at **andelen af børn og unge med normalvægt skal fastholdes**, da det både medvirker til at øge den enkeltes livskvalitet og forebygger risikoen for livsstilssygdomme. Sundhedsplejen forestår vejningen af skoleeleverne. Vejningen er færdiggjort for mellemtrinnet, og resultatet på 82,2 pct. viser, at det lykkedes at fastholde den høje andel af normalvægtige børn. Resultaterne for henholdsvis indskoling og udskoling foreligger i april 2020. Sundhedsplejen fortsætter med de nuværende indsatser så som yoga/mindfulness og overvægtsklinik. Sundhedsplejen planlægger desuden at afholde møder med foreningslivet i Gladsaxe med henblik på at undersøge muligheder for at udvikle tilbud, så de børn der ligger over normalvægten, får mulighed for at få tilbud om fysisk aktivitet og bevægelsesmuligheder.

Resultaterne for 2019 viser, at Gladsaxe Kommune ser en stigning i **andelen af unge i 8. klasse, der har drukket en genstand, før de er fyldt 15. år**. Stigningen afspejler en lignende national udvikling, hvor der efter næsten 20 år med fald i andelen af unge, der har en tidlig alkoholdebut, nu ses en stigning. Det er endnu for tidligt at sige, om det er en generel tendens, og Børne- og Kulturforvaltningen har derfor fortsat opmærksomhed på udviklingen. For at styrke indsatsen på området iværksætter Skoleområdet og SSP indsatser rettet mod de unge, forældre og lærere. Således vil SSP tilbyde skolerne at komme ud på forældremøder, understøtte lærere i dialogen med unge omkring alkohol og tage aktiv del i dialogen med de unge, der hvor det vurderes hensigtsmæssigt. Fokus vil bl.a. at være at drøfte flertalsmisforståelse og normer omkring unge og alkohol, da unge ofte har et billede af, at andre unge på samme alder drikker mere end det reelt gør.

Der blev indført røgfri skoletid i 2017. Det har haft en effekt i form af relativt stort fald i antallet af **andelen af unge der ugentligt bruger tobak**. Røgfri skoletid, som betyder, at der er forbud mod rygning i skoletiden, og at medarbejderen heller ikke må ryge i arbejdstiden, har haft en god indflydelse på elevernes mulighed for og påvirkning af at starte med rygning og anden form for tobak.

Der foreligger ikke måling for **andelen af børn og unge, der cykler eller går til skole**. Det skyldes, at data kommer fra Skoletransportundersøgelsen, som først gennemføres i 2021.

Data vedrørende **forebyggelige indlæggelser og genindlæggelser** kommer fra Regionerne og Sundhedsdatastyrelsen. De har i 2019 implementeret nyt landspatientregister. Sundhedsdatastyrelsen er, som følge af ændringerne, forsinket med at levere data fra det samlede regionale sundhedsområde, herunder forebyggelige indlæggelser og genindlæggelser. Sundhedsdatastyrelsen forventer at kunne levere data fra landspatientregistret igen i 2. kvartal 2020. Forvaltningen afventer derfor, at der kommer data for området til brug for fastlæggelse af baseline samt resultat for 2019, jf. ØU 04.02.2022.

Klimavenlig by

Under denne målsætning er der fem indikatorer

- CO₂-udledningen skal nedsættes
- Flere resursetjek i virksomheder
- Mere genanvendelse af affald
- Færre oversvømmelser som følge af regn og skybrud
- Andelen af indkøbte økologiske fødevarer skal forøges

Ved den seneste opgørelse af **CO₂-udledningen** i Gladsaxe i 2018, blev udledningen opgjort til 35 % mindre end i 2007 svarende til en reduktion på 173.118 tons CO₂. Reduktionen skyldes en række indsatser: Udbygning med fjernvarme, energioptimering af vores bygninger, etablering af nye bæredygtige institutioner, opsætning af solcelleanlæg, omstilling af vores bilflåde til el- og hybridbiler, ændring af medarbejdernes transportvaner mm. For at nå målet for 2020, skal CO₂-udledningen reduceres med yderligere fem procent. Det kan dog blive udfordring bl.a. fordi der er sket et fald i udbygningen af fjernvarme og der er stigende biltrafik. Gladsaxe Kommune udarbejder i 2020 en Strategi for Grøn Omstilling med et nyt ambitiøst mål for reduktion af CO₂ for perioden 2020 til 2030 inklusiv valg af indsatsområder, der skal realisere målene.

Et **ressourcetjek** er et samarbejde mellem kommunen og virksomheder, der indebærer gennemgang af virksomheden for potentialer i forhold til energi, vand, råvarer, affald, restprodukter, resurser og cirkulær økonomi. I 2019 er der lavet ressurcetjek hos 3 virksomheder, således at i alt 16 virksomheder nu har fået et ressurcetjek. Målet på de 50 ressurcetjek i 2022 vurderes ikke at kunne nås, da nuværende ressurcetjek med rådgiver mest giver mening hos større virksomheder. For at kunne nå målet og nå ud til også de mindre virksomheder, udvides "Ressourcetjek" derfor til også at omfatte et ressurcetjek i mindre skala, som Miljøafdelingen selv tilbyder de mindre virksomheder med fokus på affald og energi.

Genanvendelsesprocenten afspejler effekten af Gladsaxe Kommunes indsamlingsordninger (Plast, metal, glas, papir, pap, madaffald, træ og brændbart. Derfor er det også et mål at denne skal stige betragteligt i de kommende år. Der har allerede været god effekt af indsamling af madaffald i parcel- og rækkehuse i 2019, og i de kommende år vil der ske en løbende implementering af madaffald i etageejendomme (fra 2020, 2021 og 2022). Derfor forventes det også, at Gladsaxe Kommune indfrier det langsigtede mål for genanvendelse.

Ved udgangen af 2019 er der udført **projekter, der minimerer oversvømmelser** fra kloakken og på terræn, på et areal svarende til 9,6 pct. Det vurderes ikke at være realistisk at nå den langsigtede målsætning på 17,2 pct., da forudsætningen for at opnå dette ikke længere tilstede. De områder, der skulle separatkloakeres for opnå målsætningen, er villakvarterer langs Kagså. Separeringen i disse områder hænger i en vis grad sammen med projektet Kagsåparkens Regnvandsanlæg, som er udskudt til opstart efter 2023 på grund af Letbanen. Der er således ikke planlagt separatkloakeringsprojekter i de kommende år. Investeringer på spildevandsområdet de næste 5-6 år primært er dedikeret til infrastruktur på området.

Som følge af økonomiudvalgets vedtagelse af en ny indkøbspolitik, skal indikatoren for **Andelen af indkøbte økologiske fødevarer** tilpasses den nye målsætning: "Andelen af økologiske fødevarer er i 2022 minimum 80 % for skoler og dagtilbud, og i 2025 gennemsnitligt 80 % for hele kommunen." Samtidig ændres opgørelsesmetoden, således indikatoren fremover måles i vægt, frem for det i strategien angivne måltal, som var baseret på økonomi.

Økonomiske indikatorer

Der er fastsat to indikatorer

- Overskud på den strukturelle balance
- Gennemføre planlagte anlægsaktiviteter

Overskuddet på den strukturelle balance udgør i 2019 489,4 mio. kr., hvilket er væsentligt over målsætningen om en strukturel balance på 250 mio. kr. Det viser, at en økonomi, som grundlæggende er sund og i balance, og hvor der er råd til de nødvendige anlægsinvesteringer og at afdrage på lånene.

Der har i 2019 været fokus på fremdrift i anlæg, f.eks. er sket en renovering af Gladsaxe skole for skimmelsvamp, Børnehuset Regnskoven, FGU samt Centralen blevet færdigt. Hertil kommer udbygningen af fjernvarmen og ombygningen på Kellersvej, som er godt i gang. Der videreføres dog fortsat 450,6 millioner kroner til **anlægsbudgetterne** de kommende år. Det er en udfordring at få reduceret dette både fordi der er vedtaget nye anlægsprojekter og der er videreført midler bl.a. projekter i tilknytning til Hovedstadens Letbane, og til andre projekter, hvor tidshorizonten ikke kun afhænger af kommunens indsats. Det drejer sig blandt andet om Genbrugsstationen og til projekter omkring Bagsværd Sø. Efter 2019 videreføres 212,2 millioner kroner på baggrund af tidsforskydninger i forhold til den konkrete budgettering. I videreførelserne efter 2018 udgjorde dette beløb cirka 264 mio. kr.